

---

1 / 5

Ông Robert Gates tuyên thệ nhậm chức bộ trưởng Quốc phòng th 22 c ả Hoa Kỳ ngày 18/12/2006, và là người bộ trưởng Quốc phòng đầu tiên trong lịch sử Hoa Kỳ được mời vào tân thế kỷ mới của lịch sử. Nếu ông nghỉ hưu năm 2011 ông là người công chức liên bang làm việc với 8 đời tổng thống (Nixon, Ford, Carter, Reagan, Bush I, Clinton, Bush nh và Obama).

Ông Robert Gates sinh tại bang Kansas, tốt nghiệp tại trường William and Mary sau đó lấy bằng Master về Sử học tại trường Indiana, và bằng tiến sĩ về Liên bang Xô viết và nước Nga tại trường Georgetown. Là một tiến sĩ nghiên cứu ông Robert Gates không dùng –và cũng không muốn ai dùng- học hàm tiến sĩ để gọi ông.

Sau khi gia nhập CIA năm 1966 ông được gọi đi huấn luyện như một sĩ quan Không quân. Năm 1967 ông được gọi lên Thiệu ủy phi công của Không lực Hoa Kỳ và phục vụ như một sĩ quan tình báo tại căn cứ Không quân Whiteman (bang Missouri). Ông làm việc liên tục trong ngành tình báo cho đến năm 1993.

Chức vụ cuối cùng là giám đốc CIA từ 1991 (do tổng thống Bush I bổ nhiệm) cho đến năm 1993 (được thay thế bởi tổng thống Clinton). Trong thời gian này ông phục vụ 9 năm như một thành viên của Hội Đồng An Ninh Quốc gia. Ông là nhân viên tình báo duy nhất trong lịch sử CIA đi từ nhân viên tân tuyển lên đến giám đốc. Trong thời gian từ 1/1989 đến 11/1991 ông phụ tá tổng thống Bush (I) về an ninh quốc gia.

Khi nhậm chức bộ trưởng Quốc phòng ông Robert Gates là Chủ tịch trường A&M ở Texas – từ tháng 8/2002 - Trước đó ông là khoa trưởng phân khoa hành chính (1999-2001) của trường này.

Ông được ban thưởng nhiều huy chương trong đó có huy chương Công dân Danh dự của tổng thống (Presidential Citizens Medal), và 5 lần được ban thưởng huy chương cao nhất về tình báo. Ông là tác giả của cuốn “From the Shadows: The Ultimate Insiders Story of Five Presidents and How They Won the Cold War” xuất bản năm 1996 viết về đề tài “Bí quyết nào Hoa Kỳ đã thắng được trận chiến tranh lạnh” và đã cứu thế giới thoát khỏi một cuộc tàn phá bởi vũ khí nguyên tử.

Ngoài lĩnh vực tình báo ông Robert Gates còn ph&#228;c vụ trong ngành kinh tế tài chính, k&#228;ng ngh&#228;, giáo d&#228;c, và ngành h&#228;ng đ&#228;o các ch&#228;c vụ lãnh đ&#228;o trong các H&#228;i đ&#228;ng Qu&#228;n tr&#228;.

Là ng&#228;i có kinh nghi&#228;m tình báo và an ninh th&#228; gi&#228;i ông Robert Gates luôn luôn quan tâm đ&#228;n v&#228; th&#228; chi&#228;n l&#228;c c&#228;a Hoa Kỳ, và n&#228;i ông quan tâm nh&#228;t là Đông Á – Thái Bình D&#228;ng. Vào lúc t&#228;ng th&#228;ng Obama đang b&#228;n tâm v&#228;i tình tr&#228;ng kinh tế và các v&#228;n đ&#228; n&#228;i b&#228; kh&#228;n c&#228;p nh&#228; b&#228;o hi&#228;m s&#228;c kh&#228;e, di dân, giáo d&#228;c và bà b&#228; tr&#228;ng ngo&#228;i giao Hillary Clinton còn thi&#228;u kinh nghi&#228;m, ông Robert Gates đã là b&#228;óc giúp cho chính quy&#228;n Obama gi&#228; v&#228;ng chi&#228;n l&#228;c th&#228; gi&#228;i.

Ông Robert Gates quan tâm đ&#228;c bi&#228;t đ&#228;n vùng Thái Bình D&#228;ng, trong đó có Bi&#228;n Đông mà ông nghĩ s&#228; là n&#228;i Trung qu&#228;c th&#228; thách ý chí c&#228;a Hoa Kỳ trong cu&#228;c so k&#228;m t&#228;ng lại.

H&#228;ng năm đi Singapore d&#228; h&#228;i ngh&#228; Shangri-La (1) ông Robert Gates không quên nh&#228;c nh&#228; c&#228;ng đ&#228;ng qu&#228;c t&#228; nh&#228; đ&#228;n Bi&#228;n Đông và thái đ&#228; c&#228;a Trung qu&#228;c trong vùng.

T&#228;i h&#228;i ngh&#228; Shangri-La l&#228;n th&#228; b&#228;y vào tháng 9 năm 2009 khi nói v&#228; quan h&#228; qu&#228;c phòng ông nói ông nghĩ Trung qu&#228;c không tìm cách m&#228;t ch&#228;i m&#228;t v&#228;i Hoa Kỳ nh&#228; tàu chi&#228;n v&#228;i tàu chi&#228;n, máy bay chi&#228;n đ&#228;u v&#228;i máy bay chi&#228;n đ&#228;u mà Trung qu&#228;c s&#228; dùng m&#228;t chi&#228;n l&#228;c làm gi&#228;m t&#228;n năng chi&#228;n đ&#228;u c&#228;a quân l&#228;c Hoa Kỳ nh&#228;:

- h&#228;n ch&#228; l&#228;u thông b&#228;ng cách ch&#228;t các đ&#228;ng giao thông trên bi&#228;n
- h&#228;n ch&#228; s&#228; l&#228;a ch&#228;n chi&#228;n l&#228;c b&#228;ng cách phá sóng liên l&#228;c (2).

Ông t&#228;ng nói t&#228;i Shangri-La Dialogue r&#228;ng s&#228; đ&#228;u trí trong t&#228;ng lại v&#228;i Trung qu&#228;c là &#228; nh&#228;ng v&#228; ch&#228;m trán t&#228;m xa trên bi&#228;n, trên b&#228;u tr&#228;i và nh&#228;t là trong lĩnh đ&#228;n toán quân s&#228; (cyberspace).

Trong khi ông Obama h&#228;c vi&#228;c, ông Robert Gates đã là ng&#228;i canh gi&#228; an ninh qu&#228;c gia trong cái th&#228; g&#228; đ&#228;n Hoa Kỳ ra kh&#228;i nh&#228;ng v&#228;ng v&#228;u do chính sách quá h&#228;u c&#228;a nhóm tân b&#228;o th&#228; (Bush, Cheney, Rumsfeld, Wolfowitz ...) đ&#228;ng th&#228;i thích &#228;ng v&#228;i quan ni&#228;m chi&#228;n l&#228;c c&#228;a t&#228;ng th&#228;ng Obama là Trung qu&#228;c có th&#228; thành siêu c&#228;ng bên c&#228;nh Hoa k&#228; trong hòa bình, m&#228;t

quan niệm mà áp dụng không đi u ch&#225;nh có thể làm cho Hoa Kỳ trở nên yếu kém trên thế giới.

Chính nhận thức chính sách của ông Robert Gates Hoa Kỳ đã không thể hiện trong tại Đông Á và tây Thái Bình Dương. Khi Trung quốc đi ngược lại của “Biên Đông là vùng có quyền lợi thiết yếu” (core interest) của Trung quốc, Hoa Kỳ đã có đổi sách ngay, và bà Bộ trưởng ngoại giao Hillary Clinton đã có thể công bố chính sách mới của Hoa Kỳ tại Đông Á. Như Robert Gates, Hoa Kỳ có một cú đánh ngoạn mục, phải hợp nhất ngành ngoại giao và quân sự làm cho Trung quốc ch&#225;i v&#225;i.

Nhưng chuyện ông Robert Gates có ra tranh cử tổng thống Hoa Kỳ (hay đệng Cộng Hòa có ông h&#225;ng) không là chuyện tiếp&#225;ng lại.

Trước mắt là vào đầu năm tới nếu ông Robert Gates rời chức vụ bộ trưởng quốc phòng ai sẽ thay ông? Hiện Pháp quy định tổng thống được, Thượng viện phê chuẩn thì là đương nhiên.

Nhưng với nhiệm vụ này sẽ không đương nhiên cho tổng thống Obama. Dù tổng thống Obama chọn ai sẽ phê chuẩn cũng sẽ là một cuộc đấu tranh gay go tại Thượng viện. Sau sẽ thay đổi chính sách Đông Á –tây Thái Bình Dương, ngoài điểm nóng tại đó, Hoa Kỳ sẽ phải tiếp tục đối đầu với Trung quốc trên nhiều mặt trận tại Nam Mỹ, Phi Châu, Ấn Độ Dương và trong các khu vực lãnh vực liên quan đến kinh tế, tài chính.

Công tác chính là ngoại giao nhưng bắt buộc đưa bàn nào việc sẽ sàng lọc thông tin quân sự và là đi u cần thiết và ông bộ trưởng quốc phòng tiếp&#225;ng lại cần để bản lãnh đạo làm công việc này.

Tổng thống Obama đã mời ông Robert Gates rời vì nhu cầu. Nhưng lần này tổng thống Obama theo ph&#225;n &#225;ng tự nhiên nếu không muốn nói d&#225;i áp lực của nội bộ đảng Dân Chủ, ông sẽ phải bổ nhiệm một cựu viên dân chủ có đủ khả năng.



Việc bất ngờ này và cuộc thảo luận phê chuẩn tại Thượng viện Hoa Kỳ sẽ là thước đo thế đẳng cấp Hoa Kỳ trên thế giới để biết là sâu khẳu Đông Á - Thái Bình Dương, nơi Hoa Kỳ và cả cho thế giới và Trung quốc biết đã đến lúc Hoa Kỳ hành động để bảo vệ thế siêu cường của mình. Nó cũng là thước đo sự mạnh mẽ của chính quyền Obama trước nhiệm vụ mới. Và thước đo này sẽ ảnh hưởng đến thế thế lãnh đạo của thế thế ng Obama.

Nếu đảng Dân Chủ mất quá nhiều ghế tại cả hai viện quốc hội trong cuộc bầu cử tháng 11/2010 sắp tới. Nếu vào giữa năm 2011 cuộc khủng hoảng kinh tế và nợ của nước Mỹ sẽ trầm trọng hơn, nhu cầu giảm chi tiêu và cắt giảm chi tiêu sẽ tăng lên và còn cao. Nếu Hoa Kỳ tỏ ra lúng túng trước những cuộc phá binh (chức sắc) của Trung quốc ít nhất trên mặt trận kinh tế tài chính, và thiêu thiếu nhiên liệu vùng tây Thái bình Dương thì ngay thế thế lãnh đạo mới nhiệm kỳ của thế thế ng Obama cũng sẽ được đặt thành vấn đề. Và sự việc mới đảng viên dân chủ tranh cãi thế thế ng Obama để giành sự đồng ý của đảng không phải là điều không thể xảy ra (3).

Nếu người Mỹ cảm nhận thế thế ng đã đến điểm cuối của một kỷ nguyên ra khỏi khó khăn do sai lầm chính sách chiến tranh và suy sụp kinh tế, họ sẽ thay thế thế thế ng khác hơn là thế thế ng Obama khi bước vào giao điểm tranh chấp nóng với Trung quốc để bảo vệ thế siêu cường. Không ai tin thế thế ng Obama có thể làm được công việc có tính đổi mới này.

Năm 2011 sẽ là năm biến động của tình hình chính trị Hoa Kỳ. Nếu ông Robert Gates rời chức vụ, việc chuyển giao sẽ thay thế ông sẽ là một sự việc then chốt trong thế giới biến động này. Vai trò lịch sử của Robert Gates của thế thế m dặt ra đây.

Hình ảnh đầu đó có sự tiên báo rằng một Hoa Kỳ và thế giới đang chờ đợi.